Ankenævnet for Forsikring

923/13

Den 23. september 2013 blev i sag nr. 83.978:

xxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ejendomsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde fuld dækning i forbindelse med en brandskade på hans ejendom den 7/9 2012.

Selskabet har afkortet erstatningen med henvisning til, at klageren har forårsaget branden ved grov uagtsomhed. Efter sagens indbringelse for nævnet har selskabet ændret afkortningen fra 25 % til 10 %.

Det fremgår af sagen, at politiet i forbindelse med branden den 7/9 2012 blev tilkaldt og ankom til klagerens ejendom. Af politirapporten fremgår bl.a.:

"*Sagens art*
Brandlovgivningen/beredskabsloven

Gerningstidspunkt/-rum
Fredag den 07. september 2012 kl. 19.00
Fredag den 07. september 2012 kl. 19.54
…
Sagens genstand
Sigtede har med vinkelsliber, ved uforsigtighed. antændt brandbart matr., hvorved bygning blev antændt. Ringe skade.
…
Brandstedet er en gulmalet murstensbygning på i alt 197 m2 fordelt i to plan med stueetage og 1. sal. Bygningen er med høj tagrejsning, der er belagt med tagpap.
…

Gerningsstedsundersøgelsen viste, at stedet bar præg af at være under renovering. Undersøgelsen viste, at låsene på de to ovennævnte døre til bygningen både ud- og indvendigt skulle aktiveres med nøgle.
Undersøgelsen viste, at arnestedet lå på 1. sal i det store fordelingsrum og op af en væg ind til det ene værelse. Det meste af væggen ved arnestedet var brændt væk, ligesom der sås store sodskader omkring arnestedet.

Undersøgelsen viste, at der ved arnestedet og rundt om arnestedet lå en masse papir og blade, hvor en del af dette mere eller mindre var brændt af. Ligeledes blev der fundet en papkasse ved arnestedet indeholdende div. regnskabsblade, som formentlig stammede fra dengang, der var forretning i bygningen.
Undersøgelsen viste, at der over arnestedet var kommet et hul i taget.
Undersøgelsen viste ikke yderligere af politimæssig interesse for sagen.

Billeder fra brandstedet vedlagt sagen.

Ifm. gerningsstedsundersøgelsen blev røgdykkerne, … og …, fra … Brandvæsen, der var blandt de første personer inde i bygningen adspurgt, om papiret og bladene omkring arnestedet havde lagt sådan ved deres ankomst, hvilket de bekræftede.

Forurettede, [klageren], blev herefter forholdt dette, men nægtede, at der havde lagt papir og blade, sådan som det lå omkring arnestedet, da forurettede forlod stedet.

Forurettede mente, at brandvæsnet måtte havde smidt papir og bladene på gulvet, hvilket dog efterfølgende blev afvist af røgdykkerne.

Adspurgt forklarede brandvæsnet, at det var dem, der havde sparket den sydvendte fordør ind. Den østvendte bagdør havde forurettede selv efterfølgende låst op.

Ud fra brandundersøgelsen sammenholdt med div. forklaringer er det patruljens skøn, at branden overvejende sandsynligt er opstået ved, at en glød fra vinkelsliberen ifm. at forurettede var ved at skære jernrør ned fra 1. sal, er landet i det papir, som lå ved og omkring arnestedet. Her har gløden lagt og ulmet, indtil branden er opstået.
…
Fortsat 100912,

Pa. … og undertegnede har i dag foretaget brandstedsundersøgelse på stedet. Arnestedet udfundet og de elektriske installationer blev udelukket som brandårsag.
Se vedlagte rapport med fotos.

Fortsat 170912.
Pa. … og undertegnede var i dag på brandstedet, hvor vi mødtes med brandlidte [klageren], der påviste, hvordan han i timerne op til branden havde fjernet loftetagens varmerør med en vinkelsliber.
Se nærmere herom på særskilt sigtederapport til sag om overtrædelse af beredskabsloven.

Brandårsagen blev under påvisningen fastlagt til at være forårsaget af, at nu sigtede [klageren] med en vinkelsliber har skåret varmerør over, hvorved gløder har antændt brandbart materiale på gulvet på loftet.
…
Mandag den 10. sep. 2012.
…

3. 83.978

Brandstedet er beliggende på den østlige side af det sydvendte værelse. **Se foto …**
Der sås brandskader på gulv og yderside af den spanske væg. På gulvet var ca. 1 x 1,5 meter branskadet. Nederst på væggen var der sket gennembrænding og skaderne var aftagende opefter. **I** brandskaderne på væggen sås tydelig aftegning af V form i venstre side. En bjælke på gulvet havde indbrændinger i bunden af omtalte V form, hvorfor arnestedet kan fastlægges til gulvet i bunden af denne dette V. Brandskaderne var aftagende væk fra dette område.
På gulvet lå en del papirark mere eller mindre brandskadede. **Se foto nr. …**
Ved udgravning på gulvet ca. 1 meter fra arnestedet fandtes bunden af en papkasse, hvor siderne var brændt ned til bunden, der sås uskadt. Under bunden sås gulvet uskadt, hvorimod gulvet omkring stedet var brændt i overfladen. Lige ovenpå bunden lå enkelte lettere brandskadede ark papir.
Ved udgravning på arnestedet tæt op ad den spanske væg til værelse, sås gulvet forkullet i overfladen. Der lå rester efter papir på gulvet.

Der sås ingen elektriske installationer på og i umiddelbar nærhed af arnestedet.

El-tavlen, som ses bagerst midt i **foto nr. …** besigtiget.
De 3 hovedsikringer sås udtaget De stod ovenpå tavlen og ingen af dem var sprunget. Alle grupper var slået fra, ligesom hfi-relæet var slået fra. **Se foto nr. ...**"

Over for nævnet gør klagerens advokat gældende, at selskabet skal udbetale fuld erstatning. I brev af 6/2 2013 til nævnet har hun bl.a. anført:

"Min klient har sin fritidsejendom forsikret hos Top Danmark og han havde den 7. september 2012 en brandskade på sin ejendom. Branden opstod efter min klient havde arbejdet med vinkelsliber på ejendommen. Top Danmark valgte pga. egen skyld at nedsætte min klients erstatning med 33 %, hvilket senere blev til 25 % (se vedlagte bilag).

Den 22. januar 2013 klager jeg på vegne af min klient over denne afgørelse. Den 30. januar 2013 svarer Top Danmark, at de fastholder beslutningen og betragter sagen som afsluttet.

Vi ønsker, at min klient får udbetalt fuld erstatning for branden uden fradrag pga. egen skyld. Denne afgørelse, hviler på et forkert grundlag, idet der ikke er juridisk grundlag for at nedsætte erstatningen overhovedet.

For at man kan tale om, at et vilkår skal være gældende, skal det være aftalt. Der er intet sted i min klients police anført, at han skal agere på en bestemt måde i forbindelse med varmt arbejde (policen vedlagt som bilag). Derfor kan der ikke være tale om, at min klient kan være bundet af et skærpende/bebyrdende vilkår i forbindelse med varmt arbejde, alene af den grund, at det ikke fremgår af hans police eller på anden måde er aftalt med ham.

Top Danmark Forsikring har bevisbyrden for, at dette vilkår er aftalt med min klient, hvilken ikke er løftet.

Top Danmark henviser i deres skrivelse til "de gængse regler" for varmt arbejde. Dette kan på ingen måde være forpligtende for min klient. Han er ikke gjort opmærksom på, at han skal forholde sig på en bestemt måde, hvis han skal udføre varmt arbejde på sin ejendom. I afslag på klagen henvises til DBIs regler (kopi af brevet vedlagt). Denne henvisning kan heller ikke bruges som aftalegrundlag, idet der på siden som linket viser hen til udtrykkeligt står: 'Det sker ved indførelse af en særlig selvrisikobestemmelse for varmt arbejde på tings-

og ansvarsforsikringer'. Der er ikke indført en særlig bestemmelse i min klients police, jf. ovenfor.
Det er forsikringsselskabet, der har pligt til at gøre opmærksom på de særlige vilkår, de mener skal være gældende og de kan ikke pålægge min klient et i den grad bebyrdende vilkår, som han på intet tidspunkt i forsikringsperioden er blevet gjort bekendt med.

Der henvises i mail af 24. oktober 2012 til, at der i retspraksis altid er skærpet ansvar ved varmt arbejde. Dette gælder, når man læser disse domme, når det er et *aftalt* vilkår, dvs. at reglerne omkring varm arbejde er beskrevet i policen, så man er klar over, hvordan man skal agere i den forbindelse. Der kan derfor ikke i den konkrete sag være tale om skærpet ansvar i forhold til et ikke-aftalt vilkår.

At min klient i øvrigt skulle have handlet groft uagtsomt er der heller ikke holdepunkter for at antage, idet han har truffet de fornødne forholdsregler i forbindelse med det varme arbejde, herunder haft en pulverslukker til stede under arbejdet og ikke haft brændbart materiale i nærheden. Dette bekræftes mundtligt den brandtekniker, der besigtigede stedet efter branden, politiassistent …, … Politi.

Der er derfor intet grundlag for at vurdere, at min klient har handlet groft uagtsomt, hvorfor der heller ikke kan være grundlag for at nedsætte hans erstatning."

Selskabet har i brev af 12/3 2013 til nævnet bl.a. anført:

"**Hvad er klager utilfreds med?**
Klager har tegnet ejendomsforsikring i Topdanmark Forsikring NS, forsikringsvilkår 5469-09.

Skaden er anmeldt telefonisk til os og hvor vi får oplyst, at [klageren] var i gang med at skære rør med vinkelsliber og gnister derfra har udviklet brand.

Vores taksator har ved besigtigelsen konstateret, at der har været brugt vinkelsliber i tag rummet i bygningen. Skaden blev i første omgang afkortet med 33 % men sidenhen på grund af nye oplysninger om pulverslukker på stedet ændret til en afkortning på 25 %, da vi er af den opfattelse at der er udvist grov uagtsomhed ved udførelsen af arbejdet med vinkelsliber.

Vurderingen omkring nedsættelsen af erstatningen blev taget på baggrund af arbejdet omkring varmt arbejde herunder, at arbejdet ikke var meldt ind til os inden arbejdet påbegyndte samt at alt omkring arbejdsstedet med vinkelsliber var af træ og at der lå gamle papirer på arbejdsstedet. Der var ikke lavet afdækning inden arbejdets udførelse.

Denne afkortning af erstatningen er klager ikke enig i og er af den opfattelse, at klager ikke har udvist grov uagtsomhed og vil mene, at have krav på fuld erstatning.

Dette er vi ikke enige med klager i.

Sådan er sagen forløbet
Den 10. september 2012 bliver skaden anmeldt til os telefonisk med oplysninger om, at skaden er sket den 7. september 2012 ved at de skulle skære rør med vinkelsliber og gnister derfra har forårsaget brand.

Vi beder vores taksator … om, at foretage besigtigelse og ud fra hans oplysninger, så har kunden [klageren] i forbindelse med renovering skåret rør med vinkelsliber.

5. 83.978

Herefter bestiller vi politiets rapport, som har foretaget undersøgelse af brandstedet og ifølge denne, så har [klageren] ved uforsigtighed antændt brandbart materiale, hvorved bygningen blev antændt.

[Klageren] har udtalt sig overfor politiet, at han var i gang med at renovere huset og skar nogle jernrør.

Ifølge rapporten har dette formentlig bevirket, at en glød er faldet over i noget papir, hvor det har ligget og ulmet.

Det fremgår af rapporten, at der ved undersøgelsen viste, at der ved arnestedet og rundt om arnestedet lå en masse papir og blade, hvor en del af dette mere eller mindre var brændt væk. Ligeledes blev der fundet en papkasse ved arnestedet indeholdende diverse regnskabsblade, som formentlig stammede fra dengang, der var forretning i bygningen.

Vi vil på baggrund af ny vurdering ændre nedsættelse med 10 %
Efter at have vurderet sagen endnu engang, så vil vi ændre nedsættelse med 10 % i stedet for de oplyste 25 %.

Denne vurdering er truffet efter, vi endnu engang har vurderet sagen og er af den opfattelse, at vi ikke længere vil lægge til grund, at kunden skulle have meddelt os, at han var i gang med renoveringen af huset herunder bruge vinkelsliber.

Det er dog stadig vores opfattelse, at kunden har tilsidesat nødvendige sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med arbejdets udførelse, idet der ikke var fjernet papir, blade og papkasse indeholdende papir, som lå i nærheden af arbejdsstedet og at der ikke var foretaget afskærmning af arbejdsstedet.

Det er almindeligt kendt, at enhver der arbejder med vinkelsliber og lignende værktøjer er bekendt med den forøgede brandrisiko dette arbejde indebærer.

Vi fastholder derfor, at der er udvist grov uagtsomhed, men at vi vil ændre nedsættelsen af erstatningen med 10 % i stedet for de oplyste 25 %."

Hertil bemærkede klagerens advokat i brev af 18/4 2013 til nævnet bl.a. følgende:

"Det bestrides, at [klageren] i forbindelse med udførelsen af renoveringsarbejdet på sin ejendom har udvist grov uagtsomhed, som skal medføre afkortning af erstatningen.

[Klageren] har i forbindelse med arbejdet med vinkelsliberen truffet de fornødne sikkerhedsforanstaltninger. Der var pulverslukker til stedet og de i politirapporten omtalte papirer lå i en lukket papkasse ca. 1-1,5 m. fra stedet, hvor vinkelsliberen benyttedes og ca. 1 m. fra arnestedet.

Arnestedet er beliggende ca. 2,5 m. fra arbejdsstedet og arbejdet er udført med en vinkelsliber med afskærmning. De gnister, der derfor måtte være sprunget i forbindelse med arbejdet, er sprunget i modsatte retning af arnestedet.

Det, der omtales som løse papirer i politirapporten er papirer (fakturaer), som stammer fra den lukkede papkasse, og som blev spredt rundt i lokalet ved slukningen af branden. Havde de været spredt over det hele før brandens opståen, ville de med meget stor sandsynlighed

være brændt op. Eftersom de lå i papkassen, blev de kun delvist brandskadede, og blev først spredt rundt under slukningsarbejdet, i og med at siderne på papkassen var brændt væk.

De omtalte papirer og papkassen har således ikke noget med brandens opståen at gøre og har ikke været opbevaret skødesløst under arbejdets udførelse, hvorfor man ikke kan tale om grov uagtsomhed i forbindelse med deres tilstedeværelse på loftet under arbejdet.

Det skal også bemærkes, at min klient, [klageren], gentagne gange gennem hele forløbet har tilbudt at mødes med såvel brandtekniker, som taksator og overtaksator på brandstedet, for at få rekonstrueret og dermed afklaret den tilsyneladende misforståelse omkring disse papirer. Dette er kategorisk blevet afvist.

Vi fastholder derfor, at der ikke skal ske nogen form for afkortning i [klagerens] erstatning i forbindelse med branden på hans ejendom."

I brev af 29/4 2013 til nævnet har selskabet anført, at en ekstra besigtigelse ikke er nødvendig, idet alt er fjernet fra stedet. Selskabet har desuden henvist til oplysningerne i politirapporten om, at røgdykkerne bekræftede, at der lå papirer og blade ved arnestedet ved deres ankomst.

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**11 Hvilke skader dækkes og hvilke dækkes ikke?**

Skadetype m.m.	**1 Hvilke skader dækkes?**	**2 Hvilke skader dækkes ikke?**
A Fælles for punkt 11.B til 11.J	a. Skade, direkte på det forsikrede. b. Forsikrede ting, der bortkommer under en skade, der dækkes af for-	a. Kortslutning*. b.Overspænding*/induktion* eller elektriske fænomener i øvrigt.
B Brand*	Brandskade (Ildsvåde)*.	Skade, der ikke anses som brandskade, som for eksempel svidning, forkulning, overophedning eller smeltning*."

7. 83.978

Nævnet udtaler:
Nævnet finder at måtte lægge til grund, at branden på 1. sal er opstået i forbindelse med, at klageren har skåret jernrør med en vinkelsliber, og at der på gulvet omkring arnestedet fandtes blade og papirer. Ved sin undersøgelse af brandstedet så politiet ingen elektriske installationer i umiddelbar nærhed af arnestedet.

Henset hertil finder nævnet, at den mest sandsynlige brandårsag er, at gnister fra vinkelsliberen har antændt blade og papirer på gulvet.

Nævnets flertal udtaler herefter:
Branden kunne være undgået, hvis klageren havde sikret sig, at der ikke lå let antændeligt materiale i nærheden af det sted, hvor han arbejdede med vinkelsliberen. Vi finder dog ikke, at hans undladelse heraf efter en samlet vurdering har indebåret en så indlysende fare for den indtrådte skade, at han kan anses for at have forvoldt denne ved grov uagtsomhed. Selskabet har derfor efter vores opfattelse ikke været berettiget til at afkorte i erstatningen, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2.

Nævnets mindretal udtaler:
Mindretallet finder, at brugen af en vinkelsliber har indebåret en ikke ubetydelig risiko for den skete skade, og at klageren kunne have begrænset denne risiko ved at sikre sig, at der ikke lå let antændeligt materiale i nærheden af arbejdsstedet. Klagerens undladelse heraf må efter mindretallets opfattelse betegnes som groft uagtsom.

På denne baggrund finder mindretallet ikke at kunne kritisere, at selskabet har afkortet erstatningen med 10 %, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

8. 83.978

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Topdanmark Forsikring A/S, skal anerkende, at klageren ikke har handlet groft uagtsomt, og skal opgøre og udbetale den yderligere erstatning, han har krav på i henhold til forsikringsbetingelserne.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels